

Stvarne i željene aktivnosti studenata u slobodnom vremenu

Jasmina Vrkić Dimić
Sveučilište u Zadru
Odjel za pedagogiju

Sažetak

Zatvaranje kino-dvorana, poluprazna kazališta, sve veća zlouporaba opojnih droga, spuštanje dobne granice konzumiranja prve cigarete i alkoholnih pića, sve češća pojava skitnje, prostitucije, porast maloljetničke delinkvencije itd. — sve su to negativne pojave koje duboko zadiru u sferu slobodnog vremena. Moglo bi se reći da im je, između ostalog, uzrok i pravodobno nestečena kultura smislenog provođenja slobodnog vremena, nedostatak samopouzdanja i nesposobnost racionalnog i moralnog donošenja odluka u mnogim kriznim situacijama koje u današnjem društvu ne možemo zaobići.

Uviđajući značaj slobodnog vremena na kvaliteti i kulturi života suvremenog čovjeka, nameće se pitanje kako mladi ljudi — studenti organiziraju svoje slobodno vrijeme, kojim ga aktivnostima ispunjavaju ili žele ispunjavati? Razmišljaju li o aktivnostima slobodnog vremena kao jednom od putova izražavanja i razvijanja kreativnosti, jednom od oblika bogaćenja svoje osobnosti? Postavljena pitanja dodatno dobivaju na važnosti uzmemo li u obzir činjenicu da je riječ o studentima nastavničkog fakulteta, dakle o potencijalnim budućim organizatorima slobodnovremenskih aktivnosti. Dobiveni rezultati, kako teorijskih analiza, tako i empirijskog istraživanja, afirmiraju ulogu i značaj slobodnog vremena u životima studenata. Kao nužna se javlja šira potreba osvješćivanja značaja i konkretnih mogućnosti pozitivnog utjecaja pedagogije slobodnog vremena u odgojnim situacijama.

Ključne riječi: slobodno vrijeme, aktivnosti slobodnog vremena, funkcije slobodnog vremena, interesi u slobodnom vremenu, kultura provođenja slobodnog vremena, odgoj za slobodno vrijeme, studenti

Summary

REAL AND PREFERRED STUDENTS' ACTIVITIES IN THEIR FREE TIME

Jasmina Vrkić Dimić
University of Zadar, Croatia
Department of Pedagogy

Closing of cinemas, half-empty theatres, increase in drug abuse, lowering of the age limit for consummation of the first cigarette or alcoholic drink, increased frequency of vagrancy, prostitution, juvenile delinquency, etc. — all these are negative phenomena which go deep into the free time sphere. It could be argued that, among others, reasons for them are the failure to acquire the culture of meaningful spending of free time, lack of self-esteem and inability for rational and moral decisions in numerous crises which are unavoidable in contemporary society.

Recognizing the significance of free time for quality and culture of life of the contemporary individual, the question arises about how young people — students — organize their free time, and by what activities they fulfil it or want to fulfil it? Do they think about free time activities as one of the ways to enhance their personalities? These questions

become even more significant considering the fact that the students in question are future teachers, i.e. potential future organizers of free time activities. The results of both theoretical analyses and empirical studies affirm the role and significance of free time in students' lives. It is necessary to raise the consciousness about significance and concrete activities for positive influence of pedagogy of free time in educational situations.

Key words: free time, free time activities, free time functions, interests in free time, culture of spending free time, education for free time, students

1. Struktura empirijskog istraživanja

U sklopu proučavanja slobodnog vremena kao odgojnog fenomena provedeno je, empirijsko istraživanje na temu „Slobodno vrijeme studenata – organizacija, sadržaji i provođenje”.

Cilj istraživanja (dijela koji se odnosi na sadržaje) bio je utvrditi kojim aktivnostima studenti ispunjavaju slobodno vrijeme, čime bi se uistinu željeli baviti u slobodnom vremenu te koji su razlozi neostvarenja vlastitih želja.

U radu se polazi od nulte hipoteze, dakle smatra se da nema razlika u slobodnom vremenu (tj. iskazanim aktivnostima slobodnog vremena, željenim, ali neostvarenim aktivnostima, razlozima nerealizacije želja) između ispitanika različitog spola, studijskih grupa, godina studija te procijenjenog socioekonomskog statusa (nezavisne varijable).

Prilikom empirijskog istraživanja, s ciljem prikupljanja podataka, korišteni su anketni upitnici konstruirani za tu svrhu. Uvodni dio anketnog upitnika sadrži uputu kojom su ispitanici informirani o cilju prikupljanja podataka. Dana je i definicija slobodnog vremena (prilagođena ispitivanoj populaciji tj. studentima) te su ispitanici upućeni da prilikom popunjavanja upitnika slobodno vrijeme razumijevaju

na definirani način. Slobodnim vremenom smatra se onaj fond vremena kojim čovjek raspolaže pošto podmiri sve svoje profesionalne (studij, izrada seminarskih radova, praktična nastava, učenje za potrebe studija i sl.), obiteljske, društvene obveze i fiziološke potrebe te ga kreira svojom odlukom prema osobnim željama, mogućnostima i sposobnostima.

Upravo iz razloga što je hipoteza postavljena na način da se unaprijed ne anticipiraju mogući ishodi istraživanja, dakle kreće se od nulte hipoteze, anketni upitnik kojim su se prikupljali podaci većim dijelom sastavljen je od pitanja otvorenog tipa kako bi se osigurala potpuna sloboda u odgovaranju na postavljena pitanja te u konačnici dobili što objektivniji podaci.

1.1. Ispitani uzorak studenata

Ciljana populacija koju se ovim istraživanjem željelo ispitati su studenti dodiplomskih studija. Istraživanje je provedeno na Sveučilištu u Zadru tijekom mjeseca svibnja 2003. godine, na uzorku studenata (N = 415) sa 1., 2., 3. i 4. godine raznih studijskih grupa.

Uzorak studenata formiran je kao stratificirani proporcionalni uzorak, pa se prilikom njegovog

TABLICA 1. ISPITANICI PREMA SPOLU

Ispitanici	Frek.	Kumul. frek.	%	Kum. %
muškarci	143	143	34,45783	34,4578
žene	272	415	65,54217	100,0000

TABLICA 2. ISPITANICI PREMA STUDIJSKIM GRUPAMA

Studijske grupe	Frek.	Kumul. frek.	%	Kum. %
nenastavnička	131	131	31,56627	31,5663
nastavnička	284	415	68,43373	100,0000